

Universitätsbibliothek Paderborn

**Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi
Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici**

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

De Suspensione, & Interdicto. Cap. viii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

ubi haec sunt, fieri videntur, & permittuntur, denunciant; cum præceptum eis sit à consilio Viennensi, ut sub pena peccati mortalis id faciant, postquam de eo ipsis constiterit, quod tamen facile constare potest, quamvis parte vocata, & judiciale inter id fieri debeat.

178 Quanquam, † etiam testor, multos populos Italiæ, & Gubernatores, ac exactores eorum annis, quibus ego Sacrae Pœnitentiariæ servio, à Summo Pœnitentiario S. D. N. petiisse absolutionem à censuris ob hæc incursis, restitutio pro missa parata, vel facta, quos utinam aliorum Regnotum populi, & Rectores imitarentur, Amen, ut in Manual. c. 17. num. 202. vers. quartò de mirari.

179 † Quod autem parte vacata, & judicialiter de censurarum incursu constat e debet, procedit ad effectum judiciali-

ter declarandi aliquem in sententia excommunicationis in Bulla Cœnæ Domini contentam incidisse, & incurrisse. Et in his terminis procedit prima opinio Navarri, sed in foro poli, coram confessario. Gubernatores, magistratus, populi, exactores, & alij contravenientes, contentis in Bulla Cœnæ Domini pro verè excommunicatis sunt habendi, & non absolvendi, ex proximè per eundem Navarrum dictis, & supr. n. 136. & 144. allegatis, & de his, quæ frequentius in foro contentioso queri solent. Hæc pauca mihi de excommunicationis sententia dixisse sufficiat: cum in concordibus forum conscientia, & Bull. Cœnæ Domini ferè omnes Theologi, & ex recentioribus, Navar. Cardinal. Toletan. Graff. & Sayr. copiæ differuerint, ad quos remissæ sufficiat.

DE SUSPENSIONE, ET INTERDICTO.

Cap. VIII.

S V M M A R I V M.

1 Censura ecclesiastica sunt tres.

Suspensionis, & interdicti sententiane Episcopi, Archiepiscopi, & alij Superiorum non incurrit, nisi de ipsis in constitutionibus expressa mentio habeatur, ibidem.

2 Suspensionis, quid sit.

3 Suspensionis pœnam incurrit Episcopus alienus diocesis ordinans sine litteris dimissorys.

4 Episcopus infantem, aut illitteratum ad primam tonsuram promovens, per annum à clericalis tonsura collatione est suspensus.

5 Insans, quā dicatur.

6 Illitteratus, qui dicatur.

7 Episcopus sacerdotem indignum, & inhabilem ordinans, à collatione ordinis sacerdotalis est suspensus.

8 Episcopus solemniter pœnitentem, aut b*gantum*

- gamum ordinans per annum à celebra-
tione est suspensus.
- 9 Episcopus ordinans religiosos, secula-
res & in communivientes, non pro-
fessi sine legitimo patrimonij, aut
beneficij titulo, per annum à colla-
tione talium ordinum ipso jure est su-
pensus.
- 10 Episcopus non denuncians intra sex men-
ses, que in concilio provinciali facta
fuerint, per duos menses est ab officio su-
pensus.
- 11 Episcopus conferens duos sacros ordines
uno die, vel duobus diebus con-
tinuato jejuniø, suspensionis pœnam
incurrit.
- 12 Ordinans in aliena diœcesi sine expre-
sa Ordinarij licentia, ab exercitio pon-
tiscalium per annum est suspensus.
- 13 Episcopus in aliena diœcesi de Ordinarij
licentia ordinans, si alienos sine litteris
dimissorijs promoverit, suspensionis pœ-
na innodatur.
- 14 Prælatus inferior licet exemptus, litteras
dimissorias concedere non potest.
- 15 Suspensionis pœnam incurrit Episcopus
consecrans in aliena diœcesi calices,
& corporalia sine Ordinarij licen-
tia.
- 16 Episcopi, qui titulares vocantur, si
quem ad ordines promoteant sine sui
Ordinarij licentia, sunt per annum
suspensi.
- 17 Suffraganei quibus ecclesiis dandi.
- 18 Suffraganeus nullibz pontificalia exerce-
re potest, nisi in ecclœsia, cui est adscri-
ptus.
- 19 Clemens Papa VIII. constitutionem Sixt.
V. ad terminos sacerorum canonum re-
duxit.
- 20 Minorem legitima etate, vel extra tem-
pora, vel ad duos sacros ordines, ea-
dem die ordinans, suspensionis pœnam
incurrit.
- 21 Episcopi promoventes ad sacros ordines,
patrimonium, aut beneficium non ha-
bentes, eisdem vita necessaria, donec il-
lis de beneficio provisum fuerit, sup-
peditare tenentur.
- 22 Episcopus, quando non habentem patri-
monium, nec beneficium, ad duos pri-
mos ordines promovere possit.
- 23 Suspensionis pœnam incurrit, qui ante
legitimam etatem sacros ordines su-
seperit.
- 24 Minor promotus ad sacros ordines, si est
doli capax, ad continentia votum obli-
gatur.
- 25 Suspensionis pœnam incidit, qui ab alieno
Episcopo sine sui Ordinarij licentia ora-
dinatur, & n. 12. in textu.
- 26 Episcopitulares, quando & quibus or-
dines conferre possint.
- 27 Clerici minus idonei absque prævio ex-
amine promoti, ab Episcopis ad tempus
suspendi, & interdicti possunt. —
- 28 Suspensus, quando irregularis efficiatur.
- 29 Ordines furtim suscipiens, excommuni-
cationis pœnam incurrit.
- 30 Ordinatus præpostere, in sacris ordinibus
suspensionis pœnam incidit.
- 31 Ordinatus præpostere ordinum admini-
stratione quandiu sit interdicendus.
- 32 Ordinatus a simoniaco, vel simoniace, non
recipie ordinis executionem.
- 33 Ordinatus sub ficto patrimonij titulo, est
ipso jure suspensus.
- 34 Ordinatus non potest patrimonij, bene-
ficij, pensionis & titulum, ad quem fuit
ordinatus, renunciare.

- 35 Ordinari nemo potest sine titulo.
 36 Patrimonium alienari, extinguiri, vel remitti non potest, nisi post sufficientia beneficij adceptionem.
 37 Ordinatus ab excommunicato, schismatico, heretico, deposito, suspenso, vel interdicto, ab ordinum susceptorum executione est suspensus.
 38 Ordinatus scienter ab hujusmodi ordinantibus, non potest, nisi a solo Papa dispensari.
 39 Ordinatus ab eo, qui Episcopatum renunciavit, est suspensus, & si scienter accessit, ab alio, quam a Papa dispensari nequit.
 40 Illegitimus ordinibus sacris iniciatus, a dispensationis poena innodatur.
 41 Bigamus ordines sine dispensatione suscipiens, ipso jure est suspensus.
 42 Illitteratus ad ordines promotus, est omnino suspensus.
 43 Illitteratus est dignitatis incapax, & infanti, & furioso equiparatur.
 44 Literatura est de jure divino.
 45 Excommunicatus ordines suscipiens, est deponendus.
 46 Ordinatus extra tempora, est ipso jure suspensus.
 47 Ordinatus sede Episcopali vacante, cum littera dimissoris Vicarij, seu capituli, sunt ad futuri Praesulie beneplacitum suspendendi.
 48 Capitulum litteras dimissorias concedens, interdicti poenam incurrit.
 49 Vicarius, sede vacante, dimissorias litteras concedens, per annum est ab officio suspensus.
 50 Vicarius, & capitulo, quando litteras dimissorias, & ordinandi facultatem concedere possint.
- 51 Beneficia in confidentiam obtinentes sunt ipso jure suspensi.
 52 Episcopi, beneficia curata praeferunt in dignis aut aliis inhabilibus consenserentes, a collatione beneficiorum ea vice sunt suspensi.
 53 Episcopi, & alij superiores dignitatis res & bona ecclesiarum vacantium sibi vindicantes, suspensionis poenam incurunt.
 54 Prelati beneficiorum resignationes, aut permutationes contra constitutionem Rij V. formam fieri permittentes, sunt suspensionis sententiam incurunt.
 55 Prelati bona ecclesiarum Rom Pontifice inconsulto alienantes, suspensionis aliasque penas incidentur.
 56 Episcopi, & alij superioris dignitatis Prelati, limina Apostolorum statim temporibus ad formam constit. Sixti V. non visitantes, ipso jure sunt suspensi.
 57 Conservatores Sedis Apostolicae, quando suspensionis poenam incidentur.
 58 Conservatores Universitatum, collegiorum regularium, & similium non sunt sublata.
 59 Iudices ecclesiastici excommunicationis sententiam non premissa iurimonitione ferentes, sunt ipso jure suspensi.
 60 Iudices ecclesiastici sententiam excommunicationis, suspensionis, & interdicti sine scriptis, & sine causa expressione ferentes, vel copiam scripture non tradentes, sunt suspensi.
 61 Visitatores, qui in visitatione aliquid prater virtualia accipiunt, suspensionis pena ligantur.

Cler.

- 62 Clericus homicida sacerdotij munus nullo paecto exercere potest.
- 63 Interdictum Papae violans, est ipso jure suspensionis.
- 64 Celebrans ac dimittens Missam imperfectam, suspensionis paenam incurrit.
- 65 Oculum alteri eruens, ac seipsum castrans, ut castè vivat, suspensionis paenam incidentur.
- 66 Fornicatores publicè ab officio sunt suspendi.
- 67 Ecclesia cujusque canonibus obedire recusantes, sunt suspendendi.
- 68 Princeps prohibens synodi celebracionem, à communione est suspendendus.
- 69 Clericus ludis, & ebrietati indefinenter inserviens, suspensionis paena puniendus.
- 70 Clerici, & alij, cum suspectis mulieribus impudenter habitantes, & hujusmodi incorrigibiles, omni ecclesiastico honore sunt privandi.
- 71 Litteras falsas scribens sub nomine majori partis capitulo, ab officio, & beneficio suspendendus.
- 72 Infamatus publicè de simonia, donec veritas excutiatur, suspensionis paena est subiiciendus.
- 73 Clericus infamatus, quod mulierem in ecclesia cognoverit, suspensione est puniendus.
- 74 Instrumenta proprietatis ecclesie, quibus ecclesia sua iura tueri potest, subtrahentes, suspensionis paena multantur.
- 75 Ecclesia bona occupantes intuitu potentia secularis, suspensionis sententiam incurrit.
- 76 Sacerdotes male Eucharistiam custodi- entes, tribus mensibus ab officio suspen- dendi.
- 77 Dignitatem, vel electionem de manu laici suscipiens, suspensionis paenam inci- dit.
- 78 Ecclesiastica personæ sermones in choro cum secularibus, dum divina officia re- citantur, protrahentes, suspensione puniendi.
- 79 Interdictum, quid sit.
- 80 Regnum, civitas, & qualibet loca, ubi Legati, vel Nunci apostolici officium impeditatur, interdicto sunt sub-jecta.
- 81 Civitas, locusve, & qui Episcopum offen- derint, hocque fieri mandantes, inter- dicti paena puniuntur.
- 82 Civitas & locus, ubi Romani Pontificis electio est facienda, quando interdicti paenam incurvant.
- 83 Excommunicari nemo potest pro alieno delicto.
- 84 Interdicto punitur patria ob delictum principis.
- 85 Interdicto ecclesiis, capella, oratorias, & cimiteria interdicta intelligan- tur.
- 86 Excommunicatio non civitatibus, sed certis personis tantum infligitur, id est ejus loco ponitur interdictum.
- 87 Interdicti tempore, que fieri à jure per- mittantur.
- 88 Interdicti tempore, solemnibus tantum diebus festis solemnis benedictio fieri potest.
- 89 Interdicti tempore solemnis Missarum: celebratio quando fieri possit.
- 90 Interdicti tempore defunctorum cada- vera in cimiterijs sepelientes, exco-.

- municationis sententiam iucurrunt.
- 91 Clerici, & regulares interdicti tempore (cum silentio tamen) possunt separari.
- 92 Interdictum pro pecuniario debito minime laxandum.
- 93 Pecunia appellatione, quidquid pecunia estimatur, intelligendum.
- 94 Interdictum in Romana curia pro pecuniario debito, ab Auditore Camera Apostolica laxari solet.
- 95 Obligantes se in forma Camera Apostolica ad solvendum summam aliquam Romae, vel alibi, omnibus censuris se submittunt;
- 96 Consuetudine, aut legitima prescriptio, aut papa approbatione excommuni-
- nicandi, & interdicendi, juris dictio acquiritur.
- 97 Pecuniarij debiti causa, ut interdictum relaxetur, quæ requirantur.
- 98 Interdictum pro illa pecunia quantitate laxari posse expressè probatur.
- 99 Iudices ecclesiastici interdictum pro debito pecuniario laxare non possunt.
- 100 Animas debitum suffragijs defraudentes, ad restringentem tenentur.
- 101 Acta, quæ contra leges sunt, sunt nulla.
- 102 Auditor Camera Apostolica non habet facultatem pro debito pecuniario interdictum promulgandi, nisi ei specialiter demandetur.

CENSURÆ † Ecclesiastice sunt tres, nempe, excommunicatio, suspensio & interdictum. Et quia proximo cap. de excommunicatione egimus, restat, ut de suspensione, & interdicto nonnulla differamus.

Periculorum quidem est Episcopis, & aliis superioribus, Archiepiscopis scilicet, Patriarchis, & Primatibus propter executionem pontificalis officij, quod frequenter incumbit, ut in aliquo casu interdicti, vel suspensionis sententiam ipso facto incurvant. Ideo Innocentius IV. in concilio Lugdunensi provida deliberatione duxit statuendum, quod Episcopi, & alij superiores praedicti nullius constitutionis occasione, sententiæ, sive mandati praedictam incurvant sententiam, nullatenus ipso jure, nisi in ipsis de Episcopis expressa mentio habeatur, c. quia periculorum, juncta gl. in verb. superioribus, de sent. excō, in 6. & idem est de Cardinalibus

non Episcopis, ut tenent ibi Dō, & Frans. Suspensio † est censura, qua alicui persona ecclesiastica prohibetur exercitium sui officii, vel beneficij ecclesiastici in toto, vel in parte à judice, vel à lege inflata. Navar. de suspen. c. 27. n. 151. tom. 3. & Graff. in decis. par. 1. lib. 4 c. 25. num. 1. quam Card. Tolet. brevia definivit. Non enim, quod suspensio est ecclesiastica censura, privans usum ecclesiastici officij, aut beneficij, ut in instruct. sacerd. lib. c. 42. in princ. quod præcipue cavere debent Episcopi in ordinum collatione, quorum causa in pluribus casibus contra ipsos suspensionis pena est imposita.

Primò enim, † quantum ad ordines, Episcopi ordinantes clericos alienos; nisi per litteras dimissorias eorum probitas ac mores Ordinariorum suorum testimonio commendentur, à collatione ordinum per annum, & ordinati, à suscepitorum executione, quamdiu propriis

Epi.

- Episcopis videbitur expedire, sunt ius conci. Trident. cap. 2. de reform. sess. 21. penisi; conc. Trident. cap. 8. de reform. 10. Sexto, Episcopus † qui intra sex menses non denunciavit subditis, quæ in concilio provinciali facta fuerint, ab officio per duos menses est suspensus, cap. ult. ubi glo. fin. 18. dist.
- 4 Secundò infanti, † seu illitterato clericalem tonsuram Episcopus conferre non potest, & contrafaciens in eo, in quo deliquit, punitur, quia à collatione clericalis tonsuræ duntaxat per annum est ipso jure suspensus, ut c fin. eod. tit. in 6. Infans vero dicitur, † qui primum septennium nondum explevit, ut tenet Greg. Sayr. in Thes. cas. conse. lib. 4. c. 12. num. 18. tom. 1. per glo. 12. in d. cap. fin. in ver. infanti.
- 6 Et † illitteratus ad effectum suscipiendo primaria tonsuram est, qui legere, & scribere nescit, concil. Trident. cap. 4. de reform. sess. 23.
- 7 Tertiò, † Episcopus sacerdotem indignum, & inhabilem ordinans, à collatio. 13. ne illius ordinis sacerdotalis est suspensus, cap. si qui Episcop., & ibi goff. in ver. illi, 1. quast. 1.
- 8 Quartò, solemniter pœnitentem, vel bigamum ordinans, est per anatum à celebratione suspensus, cap. nullus; ss. dist.
- 9 Quintò † ordinans clericos, religiosos, sive leculares, more religiosorum videntes in communi, non professos, sine legitimo titulo patrimonij, & vel beneficij, juxta dispositionem conc. Trid. cap. 2. sess. 22. de reform. per annum à collatione talium ordinum ipso jure est suspensus, ut in constit. Pij V. in Bull. cap. 74. §. nos igitur, & S. statuentes, ne taliter promoti ante professionem, sine titulo patrimonij, religionem exeentes, cogantur mendicare, contra mentem sacri

conci. Trident. cap. 2. de reform. sess. 21. Sexto, Episcopus † qui intra sex menses non denunciavit subditis, quæ in concilio provinciali facta fuerint, ab officio per duos menses est suspensus, cap. ult. ubi glo. fin. 18. dist.

Septimò, † conferens duos ordines sacros uno die, vel duobus diebus continuato jejunio, à collatione eorundem ordinum est suspensa, donec à Sede Apostolica gratiam meruerit obtinere, cap. litteras, & cap. -dilectus, de temp. ordin.

Octavò in aliena diœcesi ordinans † si ne expressa Ordinarii loci licentia, ab exercitio pontificalium per annum, & ordinatus ab executione ordinum sic susceptorum arbitrio sui Prælati est suspensus, concil. Trident. cap. 5. sess. 6. de reformat.

† Et si de licentia Ordinarii in aliena diœcesi ordinat, non potest personas eidem Ordinario non subiectas ordinare, alias eandem suspensionis pœnam incurrit, ut cap. 2. de refor. sess. 14 nisi clerici aliarum diœcесum suas litteras dimissorias habeant, quia tunc non excluduntur, quanto minus possint ab Episcopis in extraneis in aliena diœcesi de licentia Ordinarii Pontificalia exercentibus, ordinarii ut fuit à sacr. Congr. Concil. decisum, ut in decis. super eod. cap. 5. sub tit. Bisignanen. Quam licentiam non potest

† Prælatus inferior concedere, etiam si sit exemptus, sed Ordinarius loci, vide, licet, Episcopus, in cuius diœcesi locus est situs, ut ibidem super eod. cap. sub. tit. Lucan.

Nono † Episcopus in aliena diœcesi sine illius Episcopi licentia calices, vel

CXV

corporalia consecranc aut benedicens, etiam bona fide, eadem suspensionis poenam ipso facto incurrit ut, per Navar. de senten. excom. conf. 69. numer. 1. part. 2.

¹⁶ Decimò, † Episcopi ecclesiistarum, quæ in partibus infidelium consistunt, qui titulares vocantur, in quocunque loco, etiam quantumcunque exempto, & nullius diaecesis, si quena promoteant ad quemcunque ordinem, etiam ad primam tonsuram, cuiusvis privilegii, etiam familiaritatis praetextu, sine licentia ipsius proprii Ordinarij, sunt ab exercitio pontificalium per annum suspensi, concil. Trident. cap. 2. de reformat. sess. 14.

¹⁷ Et † Pius V. post publicationem concil. Trid. decreto suo consistoriali sancivit, hujusmodi Episcopos non esse creandos, neque Suffraganeos dandos, nisi ecclesiis Cardinalium, & illis, quæ solent habere, & cum certo stipendio perpetuo ad minus ducentorum aureorum de Camera super fructibus illius ecclesiæ, qui propria auctoritate ab ipso percipi possint,

¹⁸ Et quod nullibi possit pontificalia exercere, sine expressa licentia Sedis Apostolice, nisi in illa diocesi, cui datus est in Suffraganeum, congr. conc. super d. cap. 2. sess. 14. Et Sextus V. sua constitutio-²⁰ne, quæ incipit; Sanctum, & salutare, in 2. part. Bull. Rom c. 29. diversas alias poenas, & censuras ecclesiasticas contra Episcopos, & alios Praelatos in ordinum collatione peccantes, & similiter contra clericos, tam seculares, quam regulares, male promotos constituit, absolutionem, & dispensationem Sedi Apostolicae † reser-

vando, quam Clem VIII. ad termines sacerorum canon. ac constit. Pij Papæ II, & dispositionem decretorum sac. conc. in omnibus, exceptis contra simoniacem ordinantes, & ordinatos, per eundem Sixt. V. inflictis restrinxit, atque reduxit, ut in constitutione & reductione, de qua per Greg. Sayr. in Thes. cas. cons. lib. 4. c. 17, infi. ubi etiam tenet, quod, qui in poenam prædicta Bull. Sixt. V. antequam hac Clementis VIII. constitutio edita, & promulgata fuit, inciderunt, à prædictis penit. virtute posterioris Clem. VIII. constitutionis non liberantur, sed eorum absolutionem, & dispensationem à summo Pontifice petere, & obtainere tenentur, ac dicta constitutio Clem. VIII. edita non fuisset, ubi post finem constit. vers. pri-
mum est.

²⁰ Minores † legitima aetate, vel extra tempora, aut ad duos sacros ordines eadem die ordinantes, ab ordinandi potestate sunt suspensi, donec à Sede Apostolica absolutionis beneficium obtinuerint, cap. litteras, cap. vel non, & c. dilectus, de tem. ord. & c. si qui Episcopi, 1. quest 1 conc. Trid. in c. 13. de refor. sess. 13.

Ordinibus † autem sacris clericos patrimonium, aut beneficium, vel penitentem non habentes promoventes, illis vita necessaria ministrare tenentur, donec eisdem de beneficiis competenter fuerit propositum c. Episcopus, c. tuis, de prab. & dign. c. si Episcopus, eod. tit. in 6. & conc. Trid. 22. cap. 2. de refor. sess. 21. † Porest tamen Episcopus ordinare subditos suos ad ordines subdiaconatus, ac diaconatus, ad titulum, & portionem ecclesiistarum matricum, non obstan. quod non participant de fructibus illarum, nisi post suscep-
pref.

presbyteratus ordinem, ut per sacram congregat, fuit decussum sub dict. cap. 2. sub titul. Acernen. §. potest Episcopus.

23 Susceptione f° ordinum pluribus modis hujusmodi incurritur pena.

24 Primo, cum ante legitimam etatem sacris ordinibus quis promovetur, & licet sit minor, tamen recipit ordines, & dummodo sit doli capax, obligatur voto continentiae ordini annexo, cap. pueri, & ibi gloss. 1. & 2. 1. quest. 1. & cap. unius, & ibi gloss. in ver. discretionis, de cler. persalt. promot. sed suscepitur ordinum executio, cap. vel non est compost, & ibi Abb. numer. 3. de temp. ord. in modo est ipso jure suspensa, & si hujusmodi suspensione durante, in eisdem ordinibus quis ministrare presumperit, eo ipso irregularitatis penam incurrit, de qua in constit. Pij II. in Bull. Rom. c. 6.

25 Secundo, tamen quando sine sui Praeulicentia ab alieno Episcopo quis ordinatur, cap. quod translationem, eodem tit. cap. 1. & 2. 9. quest. 2. cap. 1. & 2. 21. qu. 2. cap. 1. & 2. de temp. ordin. in 1: Ettunc ab executione ordinum sic susceptorum, donec suo Praelato visum fuerit, taliter promoti sunt ipso jure suspensi, ex dispositione sacr. concil. Trident. ubi inquit, tamen Et quoniam nonnulli Episcopi ecclesiarum, quae in partibus infidelium consistunt, clero carentes, & populo Christiano, cum ferre vagabundi sint, & permanentem sedem non habeant, non quae Iesu Christi, 27 sed alienas oves in se proprio pastore querentes, dum per hanc Sanctam Synodum se pontificalia officia in alterius diocesis, nisi de loci Ordinarij expressa licentia, & in personas eidem Ordinario subje-

ctas tantum, exercere, prohibitos vident, in legis fraudem, & contemptum quasi Episcopalem cathedralm in loco nullius diocesis sua temeritate eligunt, & quocunque ad se venientes etiam suorum Episcoporum, seu Praelatorum litteras commendatitias non habeant, clericali charactere insignire, & ad sacros etiam presbyteratus ordines promovere presumunt: quo plerumque fit, ut minus idonei, & rudes, ac ignari, & qui a suo Episcopo, tanquam inhabiles, & indigni rejecti fuerunt, ordinati, nec divina officia peragere, nec ecclesiastica sacramenta recte valeant ministrare; nemo Episcoporum, qui titulares vocantur, etiam si in loco nullius diocesis etiam exemplo, aut aliquo monasterio cuiusvis ordinis resideriat, aut moram traxerint, vigore cuiusvis privilegii sibi de promovendo quocunque ad te venientes pro tempore concessi, alterius subditum etiam praetextu familiaritatis continuæ commensalitatis lux, absq; sui proprij Praelati expresso consensu, aut litteris dimissoriis ad aliquos sacros, aut minores ordines, vel primam tonsuram promovere, seu ordinare valeat, contra faciens ab exercitio pontificalium per annum, taliter vero promoti ab executione ordinum sic susceptorum, donec suo Praelato visum fuerit, ipso jure sint suspensi, cap. 2. de refor. sess. 14. & in suspensione celebrando irregularitatis penam incurront, Pius II. ead. constit. 6.

26 Tertio, tamen minus idonei absque praecedenti examine, & commendatitias litteris promoti, a susceptorum ordinum exercitio ad tempus, de quo Episcopo ordinario videbitur, suspendi, & ne in altari, aut aliquo ordine ministrant,

Yyy inter

interdicti possunt, capit. 3, eadem sessione.

28 † Quando autem suspensio ipso iure incurritur, ministrans in ordine, aut celebrans efficitur irregularis, cap. 1. fin. de sentent. excommunic. in 6. Abb. in cap. si celebrat, num. 4. vers. susp. insus majori, de cler. excommunic. ministr. Felyn. in cap. Apostolic. num. 16. insin. vers. & scias, de except. & Tolet. in instr. Sacerd. cap. 45. sub numer. 2.

29 Quartò, † qui se ingerit in multitudine ordinandorum, ut ab Episcopo pluribus præoccupato sine examine ordinetur, ordines furtivè suscipiendo, ut per gloss. in cap. 1. in verb. furtivè, de eos qui furt. ord. suscip. & ibi Abb. in rubr. & in cap. 1. numer. 1. & cap. Lugdunen. 9. question. 2. pœnam excommunicationis, quæ regulariter auctoritate ordinaria ante ordinationem intimatur, & promulgatur, incurrit, de qua in eodem capit. 1. & Abb. numer. 4.

30 Quintò, † cum præpostorè quis ordinatur puta ad diaconatum, priusquam esset subdiaconus, quia, licet character imprimatur, cap. un. & ibi gloss. in ver. mini-
31 strare, de cleric. persalt. promot. † tamen est ei interdicenda administratio, donec ad priorem ordinem, quem non suscepit, promoveatur, cap. sollicitudo, 56. distinct. Et taliter promotus in præpostorato ordine ministrans scienter, incidit in pœnam tituli de cler. non ordin. ministr. & non pos- test cum eo, nisi per Sedem Apostolicam, dispensari, Hostien. in sum. de cler. persalt. prom. §. ult. in fin. & Navar. in cap. 27. nu.
242. tom. 3.

32 Sextò, † per promotionem à simoniaco, quo casu promotus, licet recipiat ordinem, non recipit tamen illius execu-

tionem, Hostiens. in summ. de temp. ord. §. & à quo, numer. 6. & 7. vers. quid. signo- rem. Eandemque pœnam incurrit, qui simoniaco ordinatur, ut est text. in c. 2. §. 1. in fin. in extravag. com. de simo. & Graff. decisi. aur. cap. 98. num. 5. par. 1. lib. 2. ubi per illam extravag. post Navar. cap. 23. num. 111. vers. quarto, & quinto, lib. 3. tenent, quod simoniaco promotus est excommuni- catus.

33 Septimò, † qui, cum patrimonium non haberet: factè, non autem realiter, à pa- rente, vel amico, patrimonium sibi ob- tinuit assignari, ut ad subdiaconatus ordi- nema posset promoveri, & est ipso jure sus- pensus, nec ad superiores ascendere po- test, nisi secum fuerit dispensatum, cap. per- petuas. num. 5. Nemo enim potest ad ordi- nes sacros promoveri, nisi beneficium ec- clesiasticum, aut patrimonium, vel penso- nem habeat redditus competentis, eo- rum ex quibus fructibus commodè vivere po- sit, c. Episcopus, c. tuis de prab. & dign. c. sanctorum, 70. dist. c. si Episcopus de prab. in 6. & concil. Tridentin. in cap. 2. de reform. sess. 12. titulus autem hujus patrimonij debet esse verus, cum non deceat eos, qui divino ministerio adscripti sunt, cum ordinis dedecore mendicare, aut ordi- dum aliquem quæstum exercere: compre- tumque sit, complures plerisque in locis ad sacros ordines nullo ferè delectu ad- mitti, qui variis artibus, ac fallacis con- fingunt, se beneficium ecclesiasticum, aut etiam idoneas facultates obtinere. Unde statuit sancta synodus, † ne quis deinceps clericus secularis, quamvis alias sit idone- us moribus, & scientia, & ætate, ad sacros ordines promoteatur, nisi prius legitime constet, eum beneficium ecclesiasticum, quod

quod sibi ad victimum honestè sufficiat, pacificè possidere: id verò beneficium regnare non possit, non espresso, quod ad illius beneficij titulum sit promotus, neque ea resignatio admittatur, nisi constito, quod aliunde commodè vivere possit: & aliter facta resignatio nulla sit, patrimonium verò, vel pensiones obtinentes ordinari non possint, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate ecclesiastarum suarum: eo quoque prius perspective, † patrimonium illud, vel pensionem aut beneficium verè ab eis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint, atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extingui, vel remitti nullatenus possint, donec beneficium ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint, antiquorum canonum penas in his innovando, conc. Trid. c. 2. de reform. sess. 21.

Octavo, † promotus ab excommunicato, schismatico, hæretico, deposito, suspenso, vel interdicto, recipit ordinem; quia tales conferunt sacramenta, & verum corpus conficiunt, dummodo in forma Ecclesiæ agant, quod agunt, cap. secundum, 19. distinct. c. Dominus declaravit, §. 41 memento, 1. quæst. 1. c. ostenditur, & c. quomodo, §. cur. heretici de consecr. dist. 4 gl. in c. 2. de ordin. ab Episc. qui resign. Episc. Sed est suspensa executio, c. si qui à simonia, & ibi gloss. in ver. si qui, 1. quæst. 1. Hostiens. in sum. de temp. ord. §. & à quo, n. 6. Abb. in 42 d. c. 2. n. 1. & 3. de ord. ab. Episc. qui resign. Episc. & Innoc. in c. fraternitatis nu. 4. de hæret.

38. † Et si scilicet à simonia, schismatico, hæretico, vel suspenso sit promotus, solus Papa potest dispensare, si verè igno-

ranter, poterit Episcopus; dummodo ipse non sit prædictis censuris illaqueatus; cum super proprio defectu dispensare nos possit. Angel. in sum. in verb. irregularitatæ, vers. 3. incipien. septimè queritur.

39 Nondū, † qui fuit promotus ab eo, qui renunciaverat Episcopatum, qui executionem ordinis non habebat, cap. 1. de ord. ab Episc. qui resign. Episc. Et si scienter suscepit ordines ab eo, qui cum Episcopatu dignitatem renunciavit, est suspensus, nec potest ab alio, quam à Papa, lecum dispensari, si verè ignoranter, poterit Ordinarius suus cum ipso dispensare, ut in dict. cap. & ibi Abb. num. 6. Burg. de irreg. in rubr. de ord. ab Episc. qui renunt. Episc. par. 6. nu. 6. & 7.

Decimò, † illegitimus, qui sacris ordinibus ordinari prohibetur, cap. 1. & 2. 56. distinct. cap. 1. de fil. presb. & ibi Abb. num. 1. & concil. Tridentin. capit. 5. sess. 23. de reformat. quia est irregularis, Navar. de irreg. capit. 27. num. 20. 1. tom. 3. Ordinarius enim, licet recipiat characterem, non tamen habet ordinis executionem, ut cap. fin, 56. distinct. Diaz. in pract. crimin. cap. 14. in fin.

41 Undecimò, † bigamus, qui ad ordines promoveri non potest, cap. curandum, &c. si quis viduam, il. 1. cum seq. 34. distinct. & c. 1. 2. & 3. de big. quia bigamia inducit irregularitatem, Graff. decis. aur. o. 27. n. 58. par. 1. lib. 4.

42 Duodecimò, † illitteratus, cap. præcipimus, 32. distinct. cap. 1. & cap. pœnitentes, 55. distinct. c. illitteratos, 36. distinct. c. fin. de empt. ord. in 6. & conc. Trid. c. 4. II. & c. 13. ead. sess. 23. Et illitteratura adeò reddit promotionem indignum, ne possit beneficium

Y y 2 obtine

- obtinere, quod, si Papa, quod absit, etiam ex certa scientia, alicui profus idiotæ pro-
videret, committendo Ordinario, aut alteri executionem litterarum, non esset ei parendum, si esset illitteratus Abb. in cap.
si quando, nu. 3. de rescr. & ibi Felyn. n. 4. &
in t. inquisitioni, nu. 4. de sentent. excommu-
nici. † quia illitteratus est incapax dignita-
tis ipso jure, Navar, relect. cap. si quando ex-
cept. 12. numer. 1. & except. 13. num. 2. tom. 2.
44 de rescript. † Quia litteratura est de jure so-
divino, cap. nisi, cum pridem, §. pro defictu,
de renunc. & Felyn in dicit. cap. Inquisitioni,
eodem num. 4.
45 Decimo tertio, † excommunicatus ordinari non potest: & excommunicationis sententia innodatus ordinem suscipiens, ab illo ordine est deponendus,
& a solo Papa potest dispensari, cap. cum il-
lorum, & ibi Abb. num. 2. de sent. excom-
munic.
46 Decimo quartio, † ordinatus extra
tempora, qui de jure communi erat
suspendendus, donec secum foret dispe-
nsatum, cap. cum quidam, & cap. litteras, in fin. de temp. ord. Sed hodie est ipso
jure suspensus, & celebrando, efficitur ir-
regularis, per dictam const. Pij II. in Bull.
eodem c. 6.
47 Decimo quinto, † ordinati, sede Episcopali vacante intra annum vacatio-
nis, cum litteris dimissorijs capituli, seu
Vicarij ejusdem capituli; si in minoribus
ordibus fuerint constituti, nullo
privilegio clericali, praesertim in criminibus,
gaudere possunt: si vero in ma-
joribus, ab executione ordinum, ad
beneplacitum futuri Praelati, sunt ipso ju-
re suspensi.
48 † Et capitulum litteras dimissorias con-
- cedens, interdicti pœnam incurrit. Vicarius vero, † ab officio, & beneficio per
annum est ipso jure suspensus, conc. Trid.
in e. 10. de reform. sess. 7. & c. 10. de reform:
sess. 23. Post annum sedis vacantis, poterit
capitulum, seu Vicarius litteras dimis-
sorias, & facultatem ordinandi concede-
re, etiam sede Episcopali vacante, sacr. con-
gregat. concil. super eodem cap. 41. sess. 7. in
decis. sub tit. V. sellen.
Decimo sexto, † duos sacros ordines
eadem die nemo suscipere potest, privile-
gijs, ac iuridicis quibusvis concessis, non
obstantibus quibuscumque concil. Tri-
dent. cap. 13 de reform. sess. 23. Alias sic pro-
moti sunt suspensi, donec fuerit illis suspen-
sio relaxata, cap. litteras, in fin. de temp. ord.
Et ratione executionis ordinis, etiam plu-
res pœnae incurruunt de quibus supra,
capit. 35.
Beneficiarum † occasione insuper
quam plurimi suspensionis pœnam incur-
runt. Et plenè obtinentes beneficia in con-
fidentiam & quo ab ingressu ecclesie sunt
ipso jure suspensi etiam Episcopi, ac S.R.E.
Cardinalis, per Bull. Pij III. de confid. in
Bull. cap. 109. & plures alias pœnas incu-
rrunt, ut ibi, & in constitut. Pij V. in eodem
Bull. cap. 87.
Secundo, † Episcopi, & alij collatores
beneficia, praesertim curata, personis indi-
gnis, & quæ in loco residere, ac per seiplos
curam ipsam exercere non valent, confe-
rentes, à collatione beneficiorum ea vice
sunt suspensi, & collatio est irritanda, cap.
grave nimis, de preb. & concil. Trident.
3. de reform. sess. 7.
Tertio, † Episcopi, Archiepiscopi,
vel Patriarchæ, Abbates, alijs regula-
res, vel secularis Praelati, aut quæcumque
eccles.

ecclesiasticæ personæ, quæ vacantibus dignitatibus, perfonatibus, prioratibus, vel ecclesis quibuscumque sibi subiectis, vel ad collationem, ordinationem, aut præsentationem pertinentibus, eorundem bona, morientibus eorum rectoribus, vel ministris, in ipsis inventa, sive vacationis ipsorum tempore obvenientia, quæ in utilitatem eorundem experdi, vel futuris debent successoribus fideliter reservari, occupare, aut in ulus suos convertere, quoquomodo præsumunt: Episcopi, ab ingressu Ecclesiaz & ceteri, ab officio, & beneficio, tandem sunt suspensi, donec competentem fecerint restitutionem, & fin. de off. ord. in 6. & Navar. in Manual. c. 27. n. 57. in princ.

§4 Quartò, resignationes, & permuatationes beneficiorum fieri debent ex causis, ac modo, & forma, *de quibus in constitutione p.ij V. que incipit. Quanta Ecclesia, & de qua in Bull. e 48.* &c qui contrafecerint, ut in eo, in quo deliquerint, puniantur, à beneficiorum, & officiorum collatione, nec non electione, præsentatione, confirmatione, & institutione, prout cuique competierit, tandem suspensi debent remanere, donec remissionem à Romano Pontifice meruerint obtinere, & qui talia beneficia recipiunt, eisdem penas subjacent, & alias penas incurunt, *de quibus in ead. constitutione §. qui verò.*

§5 Quintò, † Prælati alienantes bona ecclesiistarum, inconferto Romano Pontifice suspensionis, aliasque censuras, & penas incurunt, *de quibus in extravag. ambitiose de reb. Eccles. non alien.*

§6 Sextò, † Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi & Episcopi, Itali videlicet, vel

ex Italicis insulis, unde in Italiam commodius traijci potest, veluti Siculi, Sardi, Corsi, & alii adiacentium provinciarum Italiae, ac etiam Dalmatiae, & Graecarum, quæ è regione ipsas Italiae, & Siciliæ ortis sunt, tertio quoque anno; Germani verò, Hispani, Galli, Belgæ, Bohemi, Vngari, Poloni, Angli, Scoti, Hiberni, & ceteri omnes, qui in Europa sunt citra mare Germanicum, & Balticum, ac omnium insularum Maris Mediterranei, quarto anno: & qui intra Europæ fines sunt, his Provinciis remotiores, ac etiam Africani littoribus nostris adversi, ac Insularum Maris Oceani, Septentrionalis, & Occidentalis, Europæ, & Africæ citra continentem novi orbis, quinto anno: Astatici verò, & qui ultra Asiam, & aliis novis terris Orientalibus, Meridionalibus, Occidentalibus, & Septentrionalibus, tam in Insulis, quam in continentibus, & deniq; in quibuslibet mundi partibus, decimò quolibet anno à tempore suscepit munéris consecrationis, vel pallii traditionis, Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli limina visitate tenentur, alioquin ab ingressu Ecclesiaz, ac etiam ab administratio, tam spiritualium, quam temporalium, necnon à perceptione fructuum suarum ecclesiistarum, à capitulo eorum omni exceptione, & morta cessante, interim exigendorum, & in opus fabricæ seu ornamentorum ecclesiæ emptionem, prout major necessitas exegerit, insumendornm, ipso facto tandem sunt suspensi, donec à contumacia resipiscentes relaxationem suspensionis hujusmodi à sede Apostolica meruerint obtinere, *ut in confit. Sixti. Papa V. de qua in 2. par. Bull. capit. 17. §. ad hoc autem, & §. jubemus, pag. 47.*

Yyy3 Iu-

⁵⁷ Iudices, † quoque ecclesiastici pluribus de causis suspensionis pœnam incurunt.

Primi enim judges conservatores Sedis Apostolicæ; qui, cum de manifestis injuriis, & molestiis tantum possint cognoscere, juxta concil. Trident. cap. 5. de reformat. sif. 14. scienter tamen in aliis non manifestis absque Sedis Apostolicæ speciali commissione intramittunt, per annum ab officio sunt suspensi, ut in cap. 5. & Navar. in Manual. cap. 27. n. 157. vers. nona. Et Greg. XIII. omnibus regularibus concessit, ut in civitatibus Italæ sibi conservatores eligerent, coram quibus convenienter, semelque electos non mutantur; & eorum nomina intra mensem locorum Episcopis indicarent, alioquin coram ipsis Ordinariis conveniri possint, ut in decis. concil. super eod. cap. 5. sub. tit. jud. conservat.

⁵⁸ † Conservatoriæ autem Universitatum collegiorum regularium, & similium non sunt sublatæ per concil. Trid. ut in decis. super eod. cap. 5. sub. tit. Mediolanen. Lovaniens. sed Universitatum proustantium doctoribus, & scholaribus in eisdem Universitatibus operam suam navantibus, ut ibi, sub. titulo. Oſcen.

⁵⁹ Secundò, † judges ecclesiastici, debita juris monitione non premissa, sententiæ excommunicationis ferentes, ab ingressu ecclesiæ per mensem sunt ipso iure suspensi, cap. de illicta, 24. quest. 3. cap. sacros. & ibi gloss. in ver. per mensem, de sent. excom. Navar. in Manual. d. 5. 27. n. 156. vers. quinta. Et hanc pœnam non incurunt Episcopi, cum eorum non sit fa-

cta mentio specialis, c. quia periculosem, de sen. excom. in 6.

⁶⁰ Tertiò, † judges sententiam excommunicationis, suspensionis, aut interdicti sine scriptis, vel sine causæ expressione ferentes, vel requisiti copiam scripture intra mensem non tradentes ab ingressu ecclesiæ, & divinis officiis per mensem sunt suspensi, ut in cap. c. cum medicinalis de sent. excom. in 6. & Navar. d. n. 256. vers. sexta.

Quartò, † visitatores, qui in visitatione aliquid accipiunt ultra victualia, & que ex juris dispositione in visitatione capere possunt, ut cap. exigit, de cens. in 6. & concil. Trid. cap. 3. de reformat. sif. 24. Et de pluribus suspensionibus à jure laicis habetur per gloss. in item. cupientes, in verb. suspensi, de penit.

Plus bus etiam de causis per ordinum susceptionem clerici suspensionis pœnam incurunt, de quibus suprà in c. 1. par. 3. † Et clericum homicidum mirum est, putare, post perpetratum homicidium posse in facerdotio ministrare, immo studere velle, ut tali prebeatur assensus, nemo tam derdens, tamque perversi sensus esset debet, ut post quantumcumque pœnitentiam tale quid concedendum presumatur; cum omnino canonica disciplina sit contrarium; & debeat sacerdotio privatus lachymarum fonte flagitium tam immane diluere, ut tali saltem remedio curatus, salutis possit invenire suffragium, ut inquit rex. in cap. miror, 5. dist. eriam si homicidii aut facto, aut pracepto, aut consilio, aut defensione tantum conclus fuerit cap. si quis viduam, ead. 50. dist. & cap. sicut dignum, 5. clericos autem de homicid.

⁶³ Interdictum † Papæ violans est ipso ju-

- re suspensus, cap. fin. in fin. de except. Pra-
lat. conversus de hæresi, & apostata, cap. 2.
& 3. 1. quæst. 7.
- 64 † Celebrans, ac dimittens Missam im
perfectam, c. nullus Episc. de consecr.
dist. 1.
- 65 † Et qui se sponte castravit, etiam ut
caste viveret, cap. significavit, de cohabit.
cleric. & mul. & c. si quis pro aggritudine, ss.
distin. Qui eruit alteri oculum cap. fin. ead.
dist.
- 66 † Ac publici fornicatores, & adulteri
sunt etiam ab officio suspensi, ut in cap. fin.
junct. gloss. in verb. proposito, de cohabit.
cleric. & mul. Sylvest. in ver. cleric. 2. §.
5. & est communis opinio, de qua testatur
Cou. prin. par. relect. §. 1. num. 5. quem
sequitur Card. Tolet, in instruct. sacer.
d. lib. 1. cap. 47. numer. 9. Et de pluribus
suspensionibus à jure latis habetur per
gloss. in elem. cupientes, in verb. suspensi
de pæn.
- 67 Ab homine † sunt suspendendi: 71
Primò, qui Ecclesiæ, & eius canonici
bus obediens recusat, cap. hac consona,
25. quæst. 1. & cap. nullifas, in fin. 76
19. dist.
- 68 Secundò, † Princeps prohibens synodi
celebrationem, qui est à sacramentali
communione suspendendus, cap. quoniam
quidem §. hunc ergo, & ibi gloss. in verb. 77
communione, 18. dist.
- 69 Tertiò clericus non cessans à ludo,
& ebrietati deserviens, quia ebrietas est
omnium vitiorum fomes, & nutrix, cap.,
Episcopus, & cap. fin. 35. dist.
- 70 Quartò, † cum mulieribus suspectis
impudenter habitantes, cap. Archidiaco-
num, 81. dist. & incorrigibiles nolentes à
mulierum cohabitatione cessare. Quia
- incontinentes omni honore ecclesiastico
sunt privandi, cap. proposuisti, 82.
distin.
- 71 Quintò, † scribens litteras sub nomine
majoris partis capituli, licet major pars
non intervenerit, ab officio, & beneficio
debet denunciari suspensus; donec
mereatur à Papa indulgentiam obti-
nere; cap. tam litteris, de test. & c. quan-
to, de his, quæst. à pr. lat. fin. cons. c. 6.
- 72 Sexto, † infirmatus de simonia propter
scandalum, donec constet de veritate, est
à Missarum celebratione suspendendus,
cap. accusatus, & ibi gloss. & cap. seq. de
simon.
- 73 Septimò, † presbyter diffamatus, quod
cognoverit mulierem in ecclesia; c. signi-
ficasti, in fin. de adult.
- 74 Octavò, † subtrahentes instrumenta
proprietatis ecclesiæ, ex quibus ec-
clesia sua jura tueri potest, cap. si quis,
12. quæst. 2.
- 75 Nonnò, † occupantes res ecclesiæ, intui-
tu secularis potentiae, cap. qui res, de
Eccles. non alien.
- 76 Decimò, † sacerdotes male custo-
dientes Eucharistiam, si quid inde enor-
me sequatur: qui tribus mensibus ab
officio sunt suspendendi, cap. 1. de cu-
stod. Euch.
- 77 Undecimò, † dignitatem, vel electio-
nem de manu laici suscipientes, cap.
si quis deinceps junc. gloss. in verb. interdi-
cimus, & c. seq. 16. q. 7. & c. quisquis, &
ibi gloss. in verb. stat. de elect.
- 78 Duodecimò, † ecclesiastice personæ,
quæ dum officia recitantur in choro, silen-
tium fugientes intendunt exterius collo-
cationibus laicorum: & dum auditum
ad indebitos sermones effundunt, aures
inten.

intentas non porrigit ad divina, c. dolentes, de celeb. Miss.

79 Interdictum † verò est censura ecclesiastica, qua prohibentur divina officia, sacramenta, & sepulturæ active, & passiæ, aliquibus exceptis, cap. non est vobis, de sponsal. cap. quod in te, de penitent. & remiss. cap. alma mater de sentent, excommunicat. in 6. Navar. in Manual. cap. 27. numer. 164. in princip. tom. 3. & Graff. decis. aur. cap. 26. num. 1. lib. 4 par. 1.

Et est duplex locale, & personale; & hoc interdictum locale, sive personale, est etiam duplex; speciale, & generale, de quibus per Graff. ead c. 26. n. 2. ¶ 3. & 82 pluribus de causis interdictum generale apponitur.

80 Primò, † quando dominus Regni, civitatis, alicuius loci impedit, ne Legatus, aut Nuntius Apostolicus exequi possit officium suum in suis locis: quia tunc eius Regnum, civitas, & quelibet loca ei subjecta, tamdiu sunt eo ipso ecclesiastico supposita interdicto, quamdiu in hujusmodi contumacia dominus loci persistenterit, ut in extravag. comm. super gentes de consvet.

81 Secundò, † qui quemvis Episcopum injuriosè, vel temere percusserit, aut ceperit, seu banniverit, vel haec mandaverit fieri, aut facta ab aliis ratâ habuerit; vel socius in his fuerit facientis, aut consilium in his dederit, vel favorem, seu leciter defensaverit eundem: propter eius culpam terra ipsius; dum tamen ultra unam dicē cesim non contineat, usque ad condignam satisfactionem eiusdem. loculique, aut loca, in quibus captus Episcopus detinetur, quamdiu detentio ipsa in eisdem duraverit, ecclesiastico subjacere debet

interdicto, clemen. 1. de pœn. & ipsius filii per masculinam linéam descendentes, usque ad secundam generationem ipso facto inhabiles ad ecclesiastica beneficia in civitate, & diœcesi, in quibus idem Episcopus præsideret, obtinenda reddūtur, ut in ea clœ. à feudis, Injuria enim, quæ Episcopis fit, Christo sit, cujus legatione funguntur, accusatio quoque in fin. 2. q. 7. Dominumque crucifigunt, qui suos sacerdotes persecuntur, cap. nulli, in fin. 3. q. 1. & etiam in excommunicationis sententiam in Bull. Cœn. Dom. contentam ipso facto incidunt, ut in eadem Bull. sub. num. 11.

82 Tertiò, † quando aliquis dominus, rector, vel officialis civitatis, in qua moratur sumanus Pontifex; & in qua facienda sit electio Romani Pontificis, ut in c. ubi periculum, de elect. in 6. non faciunt ea inviolabiliter observari, absq; ulla fraude, & dolo, quæ in d. c. ubi, sunt statuta, quia tunc civitas, & locus ipso facto est interdictus, ut in eo. c. ubi periculu, §. prætervers. civitas. Et de his, ac pluribus alius casibus quib⁹ incurritur, & fertur interdictū plenè, ac benè trad. Greg. Sayr. in Ehes. cas. conse. c. 12. lib. 5. par. 1. Et licet non debeat aliquis alterius culpa gravati, cap. n. 83 debet, da reg. jur. in 6. † Nec filius excommunicetur pro peccato patris, aut pro mariti peccato uxor, nec servus pro domino, cap. si habes, 2. q. 3. cap. quævit in fin. de his, quæ si. à majo. par. c. & Felyn. in cap. sanè, 2. numer. 2. de off. deleg. Non tamen procedit dicta † regula in interdicto: quia pro delicto Principis potest patria subiecti interdicto; d. cap. non est vobis, & ibi glo. ver. Provinciarum, & Abb. numer. 4. despōns. d. cap. sanè, & ibi gloss. in

ver. specialiter gloss. in sum. i. q. 4. & Ab. 85 in d. c. sanè nu. 6. & 7. Et † interdictis ecclesijs, sunt etiam interdicta oratoria, capellæ, & coemeteria; prout interdictis civitatibus, suburbia etiam interdicta censerunt, c. si civitac de sent. excom. in 6.

86 Civitates † autem, universitates, terræ, collegia, capitula excommunicari non possunt: quia excommunicatio non nisi contra personas certas fieri potest, sed hoc casu propter delictum domini, & alijs quibusdam casibus, ejus loco apponitur interdictum, cap. quamquam §. qui verd., & ibi gl. de cens. c. Romana, in fin. de sent. excom. ubique in 6. & Navar. in conf. 20. nu. 2. par. 2. lib. 5. de sent. excom.

87 Casus † à jure permitti tempore interdicti supra in definitione excepti sunt octo.

Prinò, baptismna paivulorum & adulorum, cap. quoniam & ibi gloss. in ver. interdicti, de sent. excom. in 6.

Secundò, confirmatio, eoc. quoniam cum gloss. in ver. que.

Tertiò, confessio chrismatis, cum concessio baptismate, & confirmatione per consequens sit concessa chrismatis confessio, cum baptismus sine chrismate fieri non possit, d. c. quoniam, & Abb. d. c. non est vobis num. 8. de spons.

Quarto, confessio corporis Christi semel in septimana pro infirmis, & tunc submissa voce, januis clausis, non pulsatis campanis, excommunicatis, & interdictis exclusis, pro quo conficiendo Misericordia celebratur, cap. permittimus, extra de sentent. excommunic.

Quinto, matrimonij celebratio, quod valet, cum teneat etiam contractum ab

excommunicato majori excommunicatione, gloss. in d. c. fin. in verb. Sacramentis de sentent. excomm. in 6. † non tamen potest fieri solemnis benedictionis in festivitatibus Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes, & Assumptionis Virginis gloriose, de quibus in eodem c. fin. ut per Franc. & Raven. ibi.

Sextò, Pœnitentia Sacramentum, ut d. c. non est vobis.

Septimò, Eucharistiae Sacramenti administratio pro viatico, quod decedentibus tempore interdicti non denegatur, cap. quod in te jura gloss. in verb. denegatur de pœnitent. & remiss. gloss. in dict. cap. fin in verb. sacramentis & Abb. in d. cap. non est vobis, num. 8. de spons.

† Octavò, quamvis sit Missarum solemnia celebratio, & campanarum pulsatio interdicta, nihilominus in festivitatibus Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes, & Assumptionis Virginis gloriose, & in celebratione Festivitatis Sanctissimi Corporis Christi, & diebus illius octavae, campanæ pulsari, & januis apertis alta voce divina officia solemniter celebrari possunt, excommunicatis prorsus exclusis, sed interdictis admissis, quibus ob reverentiam dictarum solemnitatum, ut ipsi ad humilitatis gratiam, & reconciliationis affectum facilius inclinentur, praemissis diebus participatio divinorum est permitta, proviso tamen, quod illis, propter quorum excessum interdictum est prolatum, altari nullatenus appropinquetur, ut dicto cap. fin §. in festivitatibus de sentent. excommunic. in 6. & gloss. in clem. i. in verb. à jure de sepult. Mart. V in const. 6 §. quodq; in Feste in Bull. Rom. pa. 64. & Eug. III. in ebd. Bul. const. 4. p. 67.

Zzz Nunquam

- 90 Nunquam autem † interdicti tempore licet defunctorum corpora in cæmeterijs, & multò minus in Ecclesijs sepelire, & contrafacientes ipso facto excommunicatiois sententiam incurruunt d. clement. 1.
- 91 exceptis tamen clericis, † qui servaverunt interdictum, quibus cum silentio, & absque campanarum pulsatione, eod tempore est concessa sepultura, cap. quod in te, §. licet autem de pœnit. & remiss. & regularibus ut in c. & privilegia de priu. & alijs speciali privilegio munitis.
- 92 Pro † pecuniario debito, vel pecunia quincunx quacumque occasione, vel causa, Provincia, civitas, castrum, villa, locus, territorium, vel districtus auctoritate ordinaria Sive Sedis Apostolicæ speciali licentia interdici non potest, ut in extravag. com. cap. proinde, §. presenti de sentent. exc. Abb. in c. ex rescripto n. 3. de jur. juran, & Felyn. in d. cap. sane 2. nu. 3. de off. & potestate jud. deleg.
- 93 † Appellatione autem pecunia omnis res continetur, cuius valor numismate mensuratur, l. pecunia verbum, & ibi Alciat, num. 2. ff. de verb, signis, l. receptitiae C. de const. pecu, & gl. in d. c. proinde in verb, pecunie appellatione in extravag. com.
- 94 Tamen † in curia Romana, postquam constat quod executio realis, vel personalis contra debitores fieri non potest, interdictum ab Auditore Cameræ Apostolicæ pro debito pecuniario contraterrat, castra, & loca relaxatur; quia debitum contrahentes ultra bona, etiam personaliter obligant se, suosque heredes & successores in forma Cameræ Apostolicæ, cuius obligationis vigore conformatantes † obligando se ad solutionem impendendam Romæ, aut alibi renunciant omnibus, & quibuscumque legibus, & legum auxilijs, exceptionibus que, & quibusvis centuris se submitunt, & ex consuetudine, qua propter Papæ præsentiam videtur approbata in dicta curia, ad interdictum pro debito pecuniario proceditur, † quia consuetudine cum legitima præscriptione, aut Papæ approbatione acquiritur jurisdictione excommunicandi, ea scilicet facultate capacibus, Navar. d. c. 27, num. 7. tom. 3. Sed hoc casu, ut interdictum relaxetur, plura concurrere debent.
- 97 † Primo, quod instrumentum sit rogatum in curia Romana, vel statu ecclesiastico Sedi Apostolicæ subiecto, inter personas eidem sedi in temporalibus subjectas, & quod mandatum ad obligandum fuerit datum per capita domorum eiusdem loci; quia alias, qui non dederunt mandatum nisi sint heredes, aut successores, aut propterea vi obligationis comprehensi, non tenentur interdictum promulgatum pro debito pecuniario servare, cum nec filius pro patre, maritus pro uxore, aut servus pro domino censoris ecclesiasticis possit innodari, ut d. cap. si habes, 24, quæst. 3. cum alijs supra allegatis.
- 98 Post † proximè, & alia supra in prima parte, cap. II. num. 16. circa obligationem cameralem per me scripta, vidi constitutiones, de quibus infra, ubi Bonif. Papa VIII. Quia tempore, inquit, interdicti divina organa suspenduntur, & laudes Dei, nec ecclesiastica Sacra menta ministrantur, ut solent; tolluntur mortuis, seu minuantur suffragia; præsertim per oblationem frequentem hostiæ salutarii; adole-

adolescentes, & parvuli percipientes ratiōnē sacramenta, minus inflammantur, consolidantur in fide fidelium, & pescit devotio, hæreses pullulant, & multiplicatur periculum animarum: præsentis constitutionis providemus editio; ut Provincia, civitas, castrum, villa, locus, territorium, vel districtus, auctoritate ordinaria, vel delegata, pro pecuniario debito, vel pro cuiusvis moneræ, vel pecuniæ quantitate interdicto ecclesiastico supponi minimè possint, & paulò post, si securus, irritum esse, & inane, & revocandum decernimus. Non obstante quibuscunque contractibus, obligationibus, compactis, conventionibus, compositionibus, submissionibus, fidejussionibus, consensibus, processibus, & sententijs desuper habitis vel habendis, juramentorum, peccarum spiritualium, & temporalium, seu multarum, vel quacunque alia firmatae vallatis, nisi talis suppositio fiat de Apostolica Sedi licentia speciali, & expressa, per ipsius Sedis patentes litteras apparente, ut in constit. Bonif. c. VIII. de qua in Bull. Rom. cap. I. pag. 35. quam Clemens Papa VIII. anno 1593 kal. Iunij innovavit, illamque inviolabiliter observari decrevit, & mandavit, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac obligationibus in forma Camerae, ut in constit. ejusdem Clementis in eod. Bull. cap. 35. pag. 339.

99 Ideo † animadvertere debent judices ecclesiastici, ne cujusvis obligationis, etiam in forma Camerae Apostolicae vigore, pro debito pecuniario Provincias, civitates, castra, villas, loca, territoria, vel districtus interdicto ecclesiastico

supponant, quia esset causa omnium malorum, quæ Bonifacius VIII. & Clemens VIII. Pontifices supra evitari voluerunt. Et præsertim, quod quæ plura suffragia mortuis tollerentur.

Sunt autem animæ cunctis, & rebus, & corporibus preciosiores, cap. cum infra-
mitas, infin. de pœnit. & remiss.

Unde, cum sorundem judicium auctoritate fiat, ut interdicti tempore defunctionum animæ hujusmodi debitibus suffragij careant, † tenentur judices ipsi ad restitutionem ex deducatis per Graff. in decis. aur. par. I. lib. 2. cap. 45. n. 19.

Nec † dicatur, quod contraria consuetudine dictæ constitutiones tuerint sublatæ: quia acta, quæ sunt contra leges, sunt nulla, cap. in nomine Domini, & ibi Felyn. in princip. de testibz, cap. videntes, & ibi gloss. 10. distinct. Sc. Bart. in l. non dubium, n. 2. & 3. C. de leg. & quod nullum est non habetur in eo fideeratione, cap. non praefat, & ibi gloss. de reg. juris in s. Licet enim Auditor Camera solus, vigore obligationum Camera- lium, facultatem habet censuras Ecclesiasticas promulgandi, ut in facultatibus, de quibus in Bull. Sixti Papæ Quinti, cap. 28 pag. 153. §. præterea.

102 † Nullam tamen habet specialem contra Provincias, communates, & Universitates interdicta promulgandi, prout requiritur ex forma dictarum constitutionum, ibi, nisi talis suppositio fiat de Apostolica Sedi licentia speciali, & expressa per ipsius Sedis patentes litteras apparente, quæ verba specialem formam important, & dictæ constitutiones habent decretum irritans, ibi &c., si securus fiat, irritum, &c. quod decretum omnia

in contrarium gesta annulat ipso jure, ut alijs plures alibi allegatis, & non admittit in capitulo: si eo tempore, de elect. in 6. cum consuetudinem in contrarium.

D E I R R E G V L A R I T A T E.

Cap. IX.

S V M M A R I V M.

- 1 Irregularitas non est censura.
- 2 Irregularitas quid sit.
- 3 Irregularitas in quinque species dividitur.
- 4 Irregularitas non incurritur, nisi in causis in jure expressis.
- 5 Irregulares sunt bigami, ex defectu sacramenti.
- 6 Bigamia est impedimentum ordinum ob quatuor.
- 7 Irregularis pluribus modis quis efficitur.
- 8 Irregularitatem inducit quilibet defectus corporis, quo sine notabili horrore quis celebrare non potest.
- 9 Irregularitatem non inducit medica deformitas.
- 10 Deformitas, & defectus corporis, an inducans irregularitatem, arbitrium Episcopi debet judicare.
- 11 Irregularitatem inducit natalium defectus, etiam occultus.
- 12 Matri adultera, filius in sui praecognitione credere non tenetur.
- 13 Illegitimi, ut plurimum, paterna incontinentia imitatores, & male morigerati esse solent.
- 14 Illegitimi per subsequens matrimonium excepta Cardinalatus dignitate, ad omnia habilitantur.
- 15 Irregularitatem inducit anima defectus.
- 16 Irregularis est penitus illitteratus, & inhabilis, etiam ad primam tonsuram.
- 17 Irregularitas incurritur, ex defectu perfectae lenitatis.
- 18 Ordines omnes referuntur ad Eucaristia sacramentum.
- 19 Sacerdos homicida, magis representat interfectores Christi, quam ipsum Christum.
- 20 Irregularitas incurritur, tam ob membra incisionem, quam per homicidium.
- 21 Inutile esse, & non esse, paria videntur.
- 22 Similium idem judicium est habendum.
- 23 Paria sunt ecclesiam Pralatum, usorem virum, & patrem filium non habere, seu illum habere inutilem.
- 24 Irregularitatem regulariter debilitas membi non inducit.
- 25 Interpretatio in paenitentia strictior est facienda.
- 26 Irregularitas contrahitur per quodcumque homicidium, & cuiuscumque per-

